האגודה לזכויות האזרח בישראל
جمعية حقوق المواطن في اسرائيل
The Association for Civil Rights in Israel

3 בנובמבר, 2026

לכבוד

עו"ד גלי בהרב-מיארה	רב-ניצב דני לוי
היועצת המשפטית לממשלה	מפכ"ל משטרת ישראל
ניצב עו"ד עירן נהון	עו"ד רפ"ק לירון דקל
היועץ המשפטי למשטרת ישראל	ר' חו' מבצעים וסד"צ יועמ"ש

דחוף!

שלום רב,

הנדון: **סגירת בתי עסק בחברה הערבית בצווים מנהליים בעקבות ירי ואיומים – פגיעה בנפגעי העבירה במקום הגנה עליהם**

אנו פונות אליכם בדרישה להפסיק את סגירתם של בתי עסק בחברה הערבית שנפגעו מירי ומאיומים, במשך ימים ארוכים, באמצעות צווים מינהליים, מכוח סעיף 78(א) לפקודת המשטרה [נוסח חדש], תשל"א-1971 (להלן: "**הפקודה**"), בנימוק של הגנה על שלום הציבור. סגירת עסק כדי להגן עליו מפני עבריינים, מבלי למצות חלופות להגנה על בעליו ועל הציבור, פוגעת באופן בלתי מידתי בחופש העיסוק, בפרנסה ובתחושת הביטחון האישי. לא יתכן כי המשטרה תשתמש בצווי הסגירה כתחליף לחובתה להגן על ביטחון הנפש והרכוש ולהבטיח את הסדר הציבורי, תוך גלגול מחיר ההתמודדות עם הפשיעה אל קורבנותיה.

כמו כן, אנו דורשות כי משאבי המשטרה יופנו למאבק אמיתי בפשיעה בחברה הערבית – למשל באמצעות נוכחות משטרתית ליד בתי עסק מאוימים – תחת הפניית כוחותיה להתנכלות בחתונות, בשמחות ובאירועים נוספים בחברה הערבית. על תופעת ההתנכלות לאירועים בחברה הערבית עמדנו בהרחבה במכתבנו מיום 14.10.2026, ומאז הולכים ומתווספים הדיווחים על מקרים נוספים.

1. על פי דיווחים בכלי התקשורת, קיימת תופעה של הוצאת צווי סגירה מינהליים על ידי המשטרה לבתי עסק ביישובים ערביים, בעקבות ירי לעברם או מחשש לירי, וזאת מכוח סעיף 78(א) לפקודה. כך למשל, לפי דיווח באתר חדשות 08 מיום 31.8.2026, בעקבות ירי לעבר מספרה בערערה בנגב ביום 27.8.2026, חתם מפקד תחנת ערוער על צו לסגירת העסק למשך עשרה ימים, בשל חשש ממשי לשלום הציבור ("אחרי ירי לעבר מספרה בערערה בנגב: העסק נסגר ל-10 ימים ונשק M16 נתפס" **חדשות 08** 31.8.2026). בהתאם לדיווח באתר ynet, גם בסח'נין סגרה המשטרה עסקים שנפגעו מירי באמצעות צווים מנהליים (חסן שעלאן "זקוקים לפעולה מיידית, זה יצא משליטה': העיר שנחטפה בידי עבריינים" **ynet** 22.10.2026).
2. בהתאם לסעיף 3 לפקודה, המשטרה היא הגוף המרכזי המופקד על אכיפת החוק, הגנה על ביטחון הנפש והרכוש, הבטחת הסדר הציבורי והתמודדות עם פשיעה – החל ממניעתה, דרך

גילויה ואיסוף ראיות, ועד לתפיסת החשודים והבאתם לדין. בעל עסק המאוים בירי זכאי להגנה שתאפשר לו להמשיך להתפרנס בביטחון.

3. סעיף 78(א) לפקודה מסמיך את המשטרה להורות על סגירת עסק הפתוח לציבור בנסיבות הקבועות בו, ובהן "התקהלות בלתי חוקית, התפרעות, או הפרעת השלום, או שיש יסוד סביר לחשוש להן". תכלית הסמכות הינה למנוע סכנה מיידית הכרוכה בהמשך פעילות העסק ו"להקנות למשטרה אמצעים לתגובה מהירה והולמת במקרים בהם קיימת הפרעה קונקרטית וקרובה לשלום הציבור, בדרך של התקהלות בלתי חוקית, התפרעות או כל הפרעה מוחשית אחרת לשלום הציבור" (בר"ש (מקומיים נת') 59220-11-15 **זייתון נ' מדינת ישראל – תחנת נתניה**, פס' 18 (30.11.2015) (להלן: עניין **זייתון**)). שימוש בסמכות זו מחייב תשתית עובדתית פרטנית מספקת כי הפעילות בעסק יוצרת הפרעה קונקרטית וקרובה לשלום הציבור (צ"מ (שלום רח') 52494-07-15 **אבו עישה נ' משטרת ישראל**, פס' 10 (5.8.2015); בר"ש (שלום נת') 40119-01-14 **שוורץ נ' משטרת ישראל**, פס' 12 (23.1.2014)), וקבלת החלטה סבירה ומידתית (עניין **זייתון**, בפס' 15), תוך בחינת חלופות ופגיעה מצומצמת ככל האפשר בזכויות אדם.

4. סעיף 78(א) לא נועד לשמש את המשטרה לסגירת עסקים למשך ימים רק משום שהם נתונים לאיומים. גם אם נניח כי במצב של סכנה מיידית מוסמכת המשטרה להורות על הפסקה מיידית של פעילות העסק לשם הגנה על חיי אדם – סגירתו למשך ימים, ללא נקיטת פעולות ממשיות להסרת האיום ולהגנה על בעליו, אינה מידתית. סגירת העסק כשלעצמה אף אינה מספקת הגנה לבעליו, שעלול להיות מותקף גם בביתו או במקומות אחרים, כל עוד המאיימים עליו ממשיכים לפעול. אין להפוך אפוא את הסגירה למענה שגרתי לאיומים או לתחליף לפעולות חקירה, לאיתור חשודים ולהגנה על התושב המאוים. ככל שניתן צו בשל סכנה מיידית, על המשטרה להגבילו לפרק זמן מצומצם ביותר, תוך שנעשה במקביל כל מאמץ על מנת לתת מענה לאיום ולאפשר את פתיחת העסק בבטחה.

5. חוסר המידתיות של הסגירה מתעצם נוכח הפגיעה הקשה בחופש העיסוק, בקניין ובפרנסתם של בעלי העסק ועובדיו, מבלי שהוסדר מנגנון לפיצוי על אובדן הכנסתם, ובעוד שהגורם המאיים עשוי להמשיך לפעול, תוך פגיעה מתמשכת בתחושת הביטחון האישי שלהם. על המשטרה לבחון חלופות שיאפשרו את המשך פעילות העסק, ובהן תגבור הנוכחות המשטרתית בסביבתו, פעילות ממוקדת נגד המאיימים ואמצעי הגנה נוספים. לפי המידע שפורסם בכלי התקשורת, כך פעלה המשטרה בעקבות איומים על סניפי רשת ג'פניקה בחודשים יוני ויולי 2026. בעקבות תקיפות של סניפי הרשת, המשטרה הציבה ניידות משטרה וכוחות סמויים בסמוך לסניפים כדי להגן על הציבור ולאפשר את המשך פעילותם, מבלי לסגור אותם (מאיה כהן "פטרולים ליד סניפי ג'פניקה, רימון לבניין בצפון ת"א – כך העבריינים משיגים אמל"ח" **ynet** 16.7.2026).

6. מקרים אלה ממחישים כי קיימות חלופות לסגירה, ומחייבים הסבר מדוע לא ננקטו אמצעי הגנה דומים ביחס לעסקים המאוימים בחברה הערבית. אין די בהפניה כללית לשלום הציבור כדי להצדיק את השבתתם למשך ימים.

7. סגירת עסק שנפגע מירי עלולה גם לשרת את מטרותיהם של העבריינים: די בתקיפת העסק כדי להביא להשבתתו בהחלטת המשטרה. במקרים של סחיטה, הדבר עלול להעמיק את הלחץ

על בעל העסק להיכנע לדרישות. התנהלות כזו אף עלולה להרתיע בעלי עסקים מהגשת תלונה, מחשש שהפנייה למשטרה תסתיים באובדן פרנסתם.

8. ההתנהלות המשטרתית אף מעוררת שאלות קשות בדבר סדרי העדיפויות המשטרתיים. כזכור, ביום 14.10.2026 פנינו אליכם בעקבות התרחבות התופעה של התנכלות משטרתית לחתונות, לשמחות ולאירועים נוספים בחברה הערבית, ודרשנו כי התופעה תמוגר. לצערנו, מאז הפנייה אירעו מקרים דומים נוספים. ככל שהמשטרה מקצה ניידות וכוח אדם לפעולות שאינן נשענות על חשד קונקרטי לעבירה ופוגעות במשתתפים שומרי חוק, תוך אכיפת יתר בררנית ומפלה וחשש כבד שימוש בשיקולים זרים ופוליטיים, ובה בעת משביתה עסקים מאוימים בנימוק של הגנה עליהם ונמנעת מהקצאת כוחות להגנתם – מדובר בסדר עדיפויות פסול. על המשטרה להפנות את משאביה למאבק בגורמים המאיימים ולהגנה על התושבים ועל פרנסתם. **בעלי עסקים בחברה הערבית אינם צריכים להיות בין סכנת ירי לבין אובדן פרנסתם בצו משטרתי. חובת המשטרה היא להגן עליהם ולאפשר להם להתפרנס בביטחון.**

9. לאור האמור לעיל, אנו דורשות להנחות את המשטרה להימנע מסגירת עסקים מאוימים למשך ימים, ותחת זאת לנקוט אמצעים ממשיים להגנתם, ובהם הצבת ניידות בסביבתם ופעילות ממוקדת נגד המאיימים.

בכבוד רב,

עביר ג'ובראן, עו"ד ניצן אילני, עו"ד